GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunatória.

Anulu XXXIX.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de flacare publicare.

Nr. 49. **Brasiovu 9 Iuliu 27 Iuniu** **1876.**

Invitamu la prenumeratiune

pentru

„Gazet'a Transilvaniei“

pe

semestrulu II-lea, sub conditiunile din fruntariu.

Cu numerulu viitoriu se incheie semestrulu primu. Dela 1-a Iuliu st. v. 1876 foi'a se va tramite numai celoru abonati.

Domnii cu creditele se binevoiésca a nu mai amaná.

Redactiunea.

„Ii vomu sfarmá“.

In anulu 1848, precandu tiér'a resuná de perfidele cuvente „libertate, egalitate, fratietate,“ éra colinele comuneloru se decorá cu furci nóue cioplite frumosu din lemnu de stejariu, croatii si serbii au fostu cei de antaiu, cari au respinsu cu mania si urgía acea specie de libertate si au respunsu: libertatea omenésca cuvenita nóue ni-o vomu luá noi insine; grati'a vóstra cea arroganta o respingemu si o despretiuimu.

In acelasiu timpu din colo de Lait'a respunsera austriaciloru cu aceiasi termini italianii si bohemii. La momentulu opportunu le urmara si romanii. Atunci Kossuth si partisanii sei plini de trufia disera slaviloru si romaniloru: „Ve vomu sfarmá pe toti.“

Ministrulu Tisza imità in anulu trecutu pre demnulu seu predecessoru Kossuth, candu in siedintia publica dietale arunca slaviloru manusi'a fora nici-o causa rationabile strigundu catra Dr. Politu si alti slavi: „Ve vomu sfarmá.“ Inca pe atunci i s'au spusu acelui ministru fatale pentru patri'a sa si pentru toti locuitorii ei, verde in facia: Ai aruncatu oleiu pe focu. Pe nimeni nu ai intimidatu, ci numai catu ai irritatu spiritele in gradu si mai mare decatu fusesera acele irritate prin faptele despotismului batjocoritu constitutionale. Esci orbitu de Ddieu déca nu vedi, ca in epoc'a in care traimu, auctoritatea unui ministru inca pe atata de renumitu, póte se impuna, se insufle respectu la persóne particulari, nici-odata inse elu nu va mai fi in stare se inspire frica la popóra intregi, care -si au conscienti'a demnitati loru nationale. Astadi nici monarchii „hereditari din grati'a lui Ddieu“ si cei mai mari ai pamentului nu cutédia a vorbí catra popóra in tonulu si in terminii — in cari au cutediatu se vorbésca unu ministru ungurescu . . . .

Respunsulu slaviloru meridionali -lu vedemu cu totii de inaintea nóstra formulatu in dóue cuvente: „Bellu civile“. Din anulu in care s'au aruncatu fundamentele de trei ori nefericitului dualismu austro-ungurescu, numai cativa romani conlocuitori cu sasii, tocma preatatu scurti de vedere, pre catu suntu sasii de prevedietori, n'au fostu in stare se pricépa, ca dualistii semena ventu, pentrucá se secere furtune, orcane, uragane. Nici chiaru atunci, candu Dr. Politu in calitatea sa de membru alu dietei ungouresci apostrofà pe ministrii, pe diet'a intréga si chiaru pe natiunea maghiara cu sententi'a latina, cunoscuta din bellulu civile alu Romei antice „Ne vomu vedé la Philippi“, adeca pe campulu sangelui, ómenii carii cugeta numai de adi pe mane, se parea ca nu audu si nu vedu, éra dualistii din Budapest'a -si batea jocu de serbi cá de nisce porcari satesci, si aflá, ca poporulu ar' fi fórte liniscitu si chiaru indestulatu, déca nu l'ar' irritá si seduce „agitatorii“ sei, prin urmare, ca déca ministeriulu ar' pune se'i spendiure pe acestia vreunu hoheriu tieganescu, atunci tóte ar' fi bune, dualistii ar' dominá in pace si pentru totu-deauna. Multi dintre dualisti avura nerusinare cá se enuntie la diverse ocasiuni, in adunari publice si in press'a loru, ca existenti'a atatoru nationalitati „venetice“ pe territoriulu tieriloru corónei ungouresci ar' fi unu adeveratu blastemu pentru aceste tieri. Serbii (cá si altii) vetamati pana in rinichi prin acele insulte brutali si cu totulu hostili, intórsera lovitur'a dicundu, ca precum a fostu si este adeveratu blastemu din ceriu venirea si petrecerea turciloru in Europ'a, intocma este si a poporului maghiaru. La aceste dualistii respunsera cu provocari energiόse catra ministeriu, cá se iè mesuri extreme contra serbiloru, se suspenda legile, se proclame legea martiale in Banatu si Slavoni'a, se concentre pe acolo potere armata, se taie si se spendiure cu braciu de feru (vasmarokkal). Acuma, de candu orasiale serbesci cisdanubiane, precum Neoplant'a (Neusatz), Chichindi'a, Panciov'a, Becichereculu mare s. a. se afla in prediu'a unei revolutiuni, cá editiune nóua din 1848, candu serbii din Ungari'a si Slavoni'a trecu cu miile, bine armati si condusi de oficiari abili, candu numerosii comercianti si proprietari de ai loru participa cu sume considerabili la imprumutulu nationale alu Serbiei, candu in fine densii emitu proclamatiuni provocatórie la arme si — precum se intemplà in Plaski *) denegara respectulu chiaru si persónei domnitoriului, delaturandu'i portretulu din sala, — dualistii veniti in confusiune se escusa cu impregiurarea, ca 'i-a insielatu tienut'a cea linistita si pacifica a poporului si supunerea lui la legi. Déra acea portare linistita, acea indolentia paruta era marea linistita cu pucinu mai inainte de erumptiunea unui uraganu ce inaltia valurile pana la nuori. Slavii meridionali adeca -si perdusera de multu patienti'a; éra candu vediura ca cuventele nu folosescu nimicu, incetara de a mai striga si incepura a se prepara. Asia dualistii n'au invetiatu nici macaru aceea ce coprinde anecdot'a vechia despre unu tieranu mare, inse prudente, nu se scie din Siracusa séu din Asi'a mica, carele asupriea pe poporu cu multe contributiuni, taxe si angarie, déra dupa fia-care publicatiune nóua de imposite intrebá pe consiliarii sei, ca ce dice poporulu. Acestia ii spusera mai antaiu, poporulu murmura. „Nimica tóta,“ respunse densulu; „écca decretulu meu pentru unu impositu nou; se-lu executati intocma.“ Dupa cateva dile tiranulu intréba érasi de portarea poporului: Consiliarii aratara ca acuma poporulu sbiéra si injura. „Atata e totu? Nu va face nimicu, ci va platí; mai éta aici unu altu decretu pentru introducerea unui nou monopolu, se mi-lu executati cu rigóre,“ comandà tiranulu. Pucinu dupa aceea tiranulu care siedea totu inchisu si aparatu de „honvedii“sei, cercetà de nou despre portarea poporului. „Acumu e liniste si bucuría, care ne surprinde si pe noi; poporulu platesce fara murmuru, se aduna la petreceri de musica, salta, mananca si bé, pare ca toti ar' avea pungile pline.“ — „Acesta e semnu reu, ca-ci acuma poporulu e desperatu; se incetamu cu spoliatiunile, ca-ci de nu, ne va macela pe toti,“ adause tiranulu si luà alte mesuri mai moderate.

Dualistii dicu mereu regimente in partile meridionali ale tierei; tramitu gendarmi, arestédia la ómeni, ii dau pe manile procuroriloru, stau in cumpene se proclame legea martiale; déra nimeni nu póte se prevédia, pana candu voru fi lasati cá se continue cu mesurile loru cele desperate. Atata se póte lua cá scire positiva, ca de voru tramite dualistii la serbi trupe din asia numitii „Honvedi“ (Landwehr, Milit a territoriale), versarea de sange este inevitabile. Nu se póte spune ce ura terribile a prinsu radecina la serbi asupra institutului ungurescu de Honvedi dela 1848/9 incóce. Atrocitatile acestoru militiani, spoliatiunile si tetiunariile loru au remasu in memoria próspeta la generatiunea de atunci cata se afla in viétia si ur'a se propaga neincetatu la descendenti, in familia, in scóla si in viéti'a sociale.

Ne trebuiea nóue tóte aceste. Se simtiá óre lips'a unui bellu civile la popórale acestui imperiu dela 1861 incóce? Nimini nu'lu doriá, ci toti -lu blastemá; afara de conductorii si agitatorii fanatici ai natiunei maghiare, tóte popórale credea, ca pe calea paciuita si constitutionale a reformeloru fiacare natiune -si va ajunge successive scopulu seu in laintrulu acestui imperiu. Chiaru si maioritatea poporului maghiaru fusese de aceeasi opiniune, pana candu o ametira si imbetara cu totulu prin sofismele si prin declamatiunile loru cele fantastice, dupa care -lu vedemu si pe acesta ingenunchiatu alaturea cu noi toti sub greutatea cea cumplita a despotismului batjocoritu constitutionale. Cu promissiunea de a face pe natiunea maghiara dómna autocrata preste celelalte natiuni, ei o facura de obiectu alu urei si alu vindictei toturoru si adusera pe slavi la ide'a cá se o tramita in Asi'a alaturea cu turcii.

In aceste dile junimea maghiara dà nutrementu acestei idei prin planulu cu care se ocupa de a se forma in trupe de mai multe mii si a merge in ajutoriu turciloru in contra slaviloru meridionali si — in contra Russiei. Fanatismulu de ori-ce natura este capabile de a intreprinde ori-si ce, chiaru si pre perirea sa. Noi inse n'amu perdutu tóta speranti'a, ca maghiarii din Transilvani'a si anume cei din comitate totu voru fi mai invetiatu ceva din lectiunea dela 1848/9 si nu voru mai suferi se fia amagiti de profetii minciunosi ai ungureniloru, -si voru judeca bine situatiunea, voru veni la cunoscintia deplina, ca pana acilea au alergatu dupa chimere si fantome, ca tient'a ce li-o arata ungurenii nu o voru ajunge in veci. In specialu ce concerne relatiunile dintre romani si maghiari in Transilvani'a, se voru convinge odata, ca ele semena cá ou cu ou celoru din Bosni'a, ca-ci parte mare din maghiari in comitate si chiaru in unele scaune secuiesci nu suntu nici mai multu nici mai pucinu decatu romani renegati, ceea ce se cunósce in fórte multe casuri si din structur'a

---

*) Orasielu in asia numit'a granitia c. r. din Slavoni'a, unde au desfasiuratu si arboratu stégurile Serbiei cu inscriptiunea: „Zivio Serbia!“

corpului, din datine, din diferite parti de vestmente si mai pre susu de tóte din impregiurarea, ca abia vei afla exemple de ura, certe, batai, hostilitati intre poporulu romanescu si intre celu ungurescu din comunele rurali, pe unde locuiescu impreuna séu in comune invecinate; ba ce e mai multu, in a. 1848 a lipsitu fórte pucinu, ca tieranii, adeca poporulu agricultoru maghiaru nu s'au scolatu de buna voia alaturea cu romanii in contra tiraniloru rebelli, in catu a costatu fórte multu pe agitatori cá se retiena pe ungurii sateni dela pasulu acesta. Numai pe secui ii innebunira la inceputu cu promissiuni si permisiuni de predi si spoliatiuni; déra dupace se luara cateva represalii asupra loru, o bagara si acestia pe maneca si -si moderara selbataci'a loru.

Brasiovu in 7 Iuliu n. a. c.

Serbi'a jóca astadi unu rolu pentru sudslavi nu mai pucinu insemnatu si nu mai pucinu periculosu, decatu fu nu de multu rolulu Piemontelui pentru italiani. In scurtu timpu vomu fi pusi in stare se judecamu, déca greau'a situatiune si a aflatu ómenii sei adeverati, déca poporulu serbu are séu nu fericirea a possede in barbatulu seu de statu Ristici, ceea ce a avutu natiunea italiana in marele Cavour.

Ministrulu affaceriloru straine Ristici este, precatu -lu cunóscemu, prea prudinte si conscientiosu, prea multu patriotu, decatu cá se potemu crede. ca ar' fi impinsu tiér'a in resbelu, fara a fi cumpanitu mai ainte catu de bine tóte siansele, ce potea se i le ofere Serbiei propri'a s'a fortia si aliantiele castigate.

Barbatii de statu serbi trebuie se fi fostu in claru despre aceea, ca dela successulu armeloru serbesci depinde astadi totu viitoriulu principatului, ca cu invingerea séu cu caderea braviloru urmasi ai lui Czerny George si ai lui Milosiu, va invinge séu va cadé si idei'a de statu pentru care si-a versatu sangele natiunea serba la 1804 si 1815.

La asemeni contemplatiuni ne provóca si proclamatiunea de resbelu a principelui Milanu. Acésta proclamatiune esprima pre lenga o mare consciintia de fortiele proprie, totu-odata si o profunda ingrigire pentru bun'a reusita a causei serbesci. Si cate nu suntu interessele ce se crucisiéza astadi cu acésta causa?

Intr'unu limbagiu moderatu si decisu descrie principele Milanu in manifestulu seu mai antaiu gravele pericule de care erá amenintiatu principatulu Serbiei in faci'a atitudinei neleale si inamice a guvernamentului otomanu, care nu incetá de a concentrá ostire la fruntariele serbesci, ér' de alta parte nu poté séu nu voiá se-si implinésca indatoririle luate asupra-si dela intrég'a Europa pentru pacificarea provincieloru resculate.

Armat'a serbésca, dice Milanu, nu merge cá se cucerésca Bosni'a, ci ea a intratu in provinciele resculate in numele apararei proprie legale, in numele umanitatii si-a simtiemintelоru fratiesci, spre a restabilí intre toti locuitorii de acolo pacea si ordinea pe bas'a dreptului si a egalitatii. Asta missiune frumósa data serbiloru dela provedintia inse nu i-a potutu face pe ei se uite cu totulu de principiulu integritatii imperiului otomanu. Ei declara ca voru remané fideli acestui principiu periculosu pana atunci, pana-ce resistinti'a turcésca nui va silí a-si concrede sant'a loru causa successului de arme.

Acést'a asertiune se presinta pentru momentu in faci'a intemplariloru faptice numai cá o simpla frasa, este inse totusi mai multu cá o frasa. Vorbesce dintr'ens'a precautiunea politicei serbesci, care astadi cá si odinióra sub betranulu Milosiu se multiumesce mai bine cu o autonomia garantata intre marginele imperiului otomanu, decatu cu o independintia, care n'ar' potea oferí statului serbescu, decatu unu siru de cele mai grave complicatiuni si pericule esterne. Adeveratu ca ultimulu scopu alu Serbiei este si va fi total'a independintia. Politicii serbi inse prea bine sciu, ca in impregiurarile actuale numai caderea cu deseversire a imperiului otomanu, ar' favorisá cu successu crearea de state independente pe peninsul'a balcanica. Pana la acést'a distrugere inse mai este multu, si d-lu de Ristici a facutu bine a se prevedé dér' de timpuriu si a-si lasá o portitia deschisa prin care se mai póta incapea si principiulu de integritatea inaltei Pórte.

Ei bine, cu turcii inca va fi lesne a ne intielege, mai cu séma dupa-ce ii vomu fi gonitu cu arm'a in mana din Bosni'a si Hertiegovin'a. Ce va dice inse Austro-Ungari'a la espeditiunea nóstra cruciata contra órdeloru selbatice musulmane? fi-va si ea asia lesne de impacatu? —

„Miscarea nóstra, dice manifestulu, e curatu natiunala.“ Affirmatiunea acést'a, catu de adeverata ar' si fi, nu potea decatu se neliniscésca adencu pe politicii dominanti austro-ungari, cari vedu in ori-ce intarire a Serbiei unu periculu din cele mai mari pentru pacea din laintru a imperatiei. Austro-Ungari'a cu tóte ca este unu focularíu alu miscariloru natiunale, séu tocmai pentru acést'a, se teme astadi de ori-ce miscare natiunala la fruntariele sale, ea trebuiá dér' se fia obiectulu celei mai deosebite ingrigiri a dlui de Ristici. Écca dér' pentru-ce indata dupa acea affirmatiune delicata manifestulu continua cu assigurarea, ca serbii nu suntu propagatorii revolutiunei, ci ai dreptului, ai ordinei si ai sicurantiei. Écca pentru ce conjura Milanu pe serbi cá se respecteze fruntariele monarchiei invecinate si cá se nu dè nici o ansa la nemultiumire guvernului imperatescu si regescu, care 'si-a castigatu unu dreptu la multiumit'a serbiloru, ajutorandu pe fratii loru refugiati din Bosni'a si Hertiegovin'a.

Ce respunde la aceste press'a nóstra guvernamentala? Declara atatu pe principele Milanu catu si pe ministrulu seu de nebuni, tiene intrég'a actiune de resbelu a serbiloru de o curata nebunia si sustiene susu si tare, ca ori-care ar' fi reusit'a luptei serbo-turcesci, Serbi'a la nici unu casu nu va poté profitá de victori'a s'a eventuala. Austro-Ungari'a fiindu decisa a sustiené cu ori-ce pretiu statu quo in Turci'a. Dreptu se spunemu nu potemu intielege cumu s'ar' poté conservá statulu quo fara interventiunea vreunei din marile poteri. Acést'a nici atunci nu ar' fi cu putintia, candu Russi'a si Prussi'a ar' fi de accordu cu Austri'a. De alta parte ér' nu ne intra in capu cumu serbii odata invingatori se se póta multiumí cu — nimicu.

Acést'a ar' insemná pentru Serbi'a nu mai multu nici mai pucinu decatu a abdice de totu viitoriulu seu. Pentru ce si-ar' fi sacrificatu atunci averea si sangele?

Dupa scirile ce ne venira de pe campulu de resbelu avantagiulu e pana in momentulu de facia pe partea armeloru serbesci. Reusit'a serbiloru devine dér' din di in di mai probabila. Dupa press'a guvernamentala, Austro-Ungari'a póte veni dér' in curundu in pusetiunea acea fatala de a aperá cu arm'a in mana statu quo pe peninsul'a turcésca. Eventualitatea unei asemeni interventiuni, care trebuie se provóce resbelulu celu mare europeanu pentru orientu, trebuiá dér' se fia bine prevediuta de catra politicii serbi. Ce aliantia au ei pentru asemenea casu? Va conveni óre Russiei ale veni intru ajutoriu? Fi-va favorabila Serbiei gruparea aliantieloru?

Écca grav'a intrebare a situatiunei presente. Nóu'a convenire a imperatiloru Franciscu-Iosifu si Alesandru la Reichsstadt si successele serbiloru pe campulu de resbelu voru accelerá deslegarea ei. Dela acést'a deslegare va depinde si respunsulu la intrebarea de susu, ca óre Serbi'a bine séu reu 'si a jocatu rolulu ce si l'a arogatu — rolulu de Piemontu alu sudslaviloru? —

Brasiovu in 8 Iuliu 1876.

Pana acum erá si nu prea erá gluma, inse acum vedemu ca este tare seriosu scopulu unguriloru de a infrange cerbicea serbiloru din Ungari'a, cari se dice ca ar avé de cugetu se se rescóle contra poterii de statu maghiaru. O depesia telegrafica dela Neoplant'a ne anuncia, cumca in 5 Iuliu la 4 óre demanéti'a procurorulu de statu de acolo, insocitu de unu despartiementu de soldati, a strabatutu in locuinti'a deputatului dietale Dr. Svetozaru Mileticiu, pre care aflandu-lu inca in asternutu, l'a luatu si l'a dusu in inchisóre. Dupa aceea o comissiune judecatorésca se apucà a cercetà de a meruntulu tipografi'a serbésca, apoi localitatea redactiunei diariului serbescu „Zastava“ si tóte incaperile locuintiei lui Mileticiu.

Acestu actu de violintia alu poterii de statu maghiaru intru atat'a a iritatu spiritele in castrele serbesci, incatu este mare temere, cumca guvernulu ungurescu a provocatu prin nesocotinti'a sa tocmai aceea ce voiá se evite, adeca a provocatu in sinulu poporului serbescu o ferbere si o miscare, care cu incetulu póte se degenereze in revolutiune formale. Admittendu acésta possibilitate nu credemu se esageramu nici catu o negru sub unghia; deórace trebue se nu perdemu din vedere, ca pre de o parte gintea slava din orientulu Europei se afla tóta sub arme, se afla chiaru in focu contra unui vrasmasiu seculariu, éra pre de alta parte nu potemu se uitamu, ca dlu Mileticiu se bucura la poporulu seu de mare stima si veneratiune, incatu cu greu potemu se credemu, cá acestu poporu se remana indiferentu facia de ceea ce se petrece cu unulu dintre cei mai devotati si mai pretiuiti barbati ai sei.

Scimu bine, ca calcarea casei dlui Mileticiu si cercetarea intreprinsa in biuroulu redactiunei „Zastava“ din partea comissiunei judecatoresci, nu va duce la nice o descoperire de natura revolutionaria, séu pre urm'a vre unui complotu tiesutu in Neuplant'a in favórea emaniciparii serbiloru de sub supremati'a maghiara, cu tóte aceste inse foile maghiare, pentru cá se justifice procedere guvernului, care s'a grabitu a comite acestu actu de violintia facia de unu deputatu dietalu, facia de unu pacinicu cive alu statului, voru strigá in gur'a mare, ca in cas'a lui Mileticiu si la redactiunea foiei lui s'au aflatu acte si date, cari punu pre Mileticiu in legatura cu insurectiunea din provinciele turcesci si i tradéza intentiunea si planulu, de a rescolá pre serbii din Ungari'a si alte de acestea. — Acésta procedere a guvernului maghiaru in impregiurarile anormali de astadi, este mai multu stricatiósa, decatu folositória.

Din caus'a miscariloru, ce s'au ivitu intre serbii din Ungari'a, dlu primu ministru Tisza a datu o ordinatiune catra tóte juredictiunile din tiéra, prin care pune pe sufletulu si anim'a fiacarui functionariu, cá se veghieze cu tóta energi'a si indata ce va aflá, ca cineva provóca, indémna séu chiaru silesce pre locuitori a participa cu bani séu in altu modu la resbelulu, ce s'a escatu intre turci si serbi, se puna indata man'a pe elu, se-lu dè apoi in man'a justitiei si apoi se i se reporteze dinsului despre tóta starea lucrului, cá dinsulu se dispuna ce se se intemple mai departe cu unu asemenea individu. — In urm'a acestei ordinatiuni, care este datata dela 30 Iuniu, s'a arestatu si Dlu Mileticiu.

— Diariulu „Morgen-Post“ din Vien'a afla, cumca toti officierii armatei austriace ar fi primitu ordinulu, cá fora amanare se-si completeze adjustarea de resbelu. Trei regimente de hussari cu 18 escadróne, apoi 11 batallióne de infanteria s'a tramisu la B seric'a-alba, Semlinu si Mitrovitiu, cá se veghieze la confinie. — Diariulu de Coloni'a scie in acestu respectu si mai multu; elu dice ca Austri'a va pune pre pecioru de resbelu 5 divisiuni de infanteria si artilleria, fora cavaleria, cari voru constá din 75 mii feciori, adeca unu numeru, ce se crede a fi de ajunsu pentru scopuri de aperare.

— Foile maghiare, vediendu ca resbelulu serbescu-turcescu va poté se pregatésca si monarchiei dualistice nisce lovituri de mórte in cóste, se dechiara categoricu, ca ungurii nu voru suferi, cá cestiunea orientale se se resólve intr'unu modu nefavorabilu pentru interessele maghiare. Formarea unoru staturi slavice mai mari in orientu este necompatibila cu interessele vitali ale monarchiei austro-maghiare. — Noi inca dicemu, ca este asiá, inse trebue se adaugemu, ca asiá va si fi, pentru ca dualistii nu prea au poterintia de a impedecá formarea aceloru state periculóse pentru esistinti'a monarchiei austro-maghiare.

— Diurnalele austriace aducu scirea, ca contele Andrássy, caruia i s'au incurcatu firele si i s'au incalcitu itiele politicei esterne, are se se retraga de sila bucurosu dela conducerea politicei esterne si in loculu lui va se ajunga unu generalu, care este bine vediutu si in castrele slaviloru si ale nemtiloru. Acelu generalu se pare a fi Rodici.

Scirile de pre campulu de resbelu devinu din di in di totu mai interessante. Armele Serbiei au fostu pana acum incoronate de celu mai frumosu succesu. O depesia telegrafica officiale dela Belgradu comunica, ca in 3 Iuliu a avutu locu intre turci si corpulu de armata serbescu de sub comand'a lui Cernaieffu o lupta inversiunata, care a duratu trei óre. Serbii au cuceritu castrele serbesci dela Babina Glava. Turcii au lasatu in manile inimicului tunurile, caii si totu bagagiulu si au rupt'o la fuga, fora cá se se mai uite inapoi. — Ranco Alimpiciu cu óstea sa incepú totu in aceeasi di se bombardeze cetatea Bielin'a din Bosni'a nordica, aprópe de confiniele austriace; bombardarea nu durà inse multu, pentru ca cetatea se aprinse si serbii o incongiurara pentru cá s'o ocupe. — Scirile din sorginte turcésca sustienu din contra, ca turcii ar fi respinsu pre serbi la Bielin'a si i-ar fi silitu, cá se se retraga lassandu pe campulu de lupta vr'o 700 de morti si 400 vulnerati. — Urm'a va alege pre care parte este adeverulu. In totu casulu inse pre partea turciloru nu póte se fia, pentru ca dinsii au inceputu prea curendu se omóre mii de inimici, fora cá dinsii se suferia vr'o perdere.

Depesiele telegrafice dela 5 Iuliu dice, ca turcii trecura in diu'a precedenta pre territoriulu Serbiei in apropiare de Zaiciar si voira se tréca chiaru si preste riulu Timocu, inse colonelulu Lesjanin cu divisiunea sa ii respinse cu mari perderi. Generalulu Cernaieffu, care duce cu armat'a sa vr'o 100 de mii pusci, pentru cá se provéda pre bulgari cu arme, a ocupatu punctele turcesci Pirot si Acpalanc'a. — Principele Muntenegrului inca a datu ordinu trupeloru sale, cá se incépa a bombardá Medunulu, unu punctu bine fortificatu, situatu pre o colina in apropiare de Podgoriti'a. — Unu Manifestu alu principelui Milanu aduce la cunoscinti'a bosniaciloru, ca pretotindenea pe unde trecu armele serbesci se voru institui auctoritati civili noue in numele principelui Milanu.

Turcii vreau inse de castige pe apa laurii de resbelu, pre cari nu-i potu castigá pe uscatu. O scire dela Turnu Severinu dice, ca flotilla turcésca de pre Dunare, care pana acum se aflá in portulu dela Viddinu, a plecatu pe Dunare in susu cu scopu, cá se bombardeze si arda Semendri'a, Belgradulu si alte orasie si sate serbesci de pre malulu Dunarei. — In fruntea acestei flotille se afla admiralulu Hobart.

Espeditiunea pe Dunare a Turciei a silitu si pe Romani'a, cá se tramita unu corpu de observatiune la Dunare. — Asemenea si Russia s'a pusu in miscare, cá se impedece flotill'a turcésca care in fapta este anglesa. In porturile rusesci dela Marea-Négra se desvólta o mare activitate; se arméza o flotilla, care in tempu de necessitate se plece pe Dunare.

Noutati diverse.

— (Flamur'a romana in Pest'a) Famili'a Mocioni a mai edificatu anulu acest'a unu nou edificiu in strat'a Vatiului in Pest'a si in diu'a, candu edificiulu s'a datu gat'a, s'a implantatu susu la acoperementu unu tricoloru falnicu romanescu. Acésta calcare de lege s'a adusu indata la cunoscinti'a ministrului de interne, care a ordonatu cá tricolorulu romanescu se se delature de acolo fora amanare, deórace in sensulu unei ordinatiuni ministeriali din anii trecuti, in Ungari'a nu este ertatu a se folosi nice unu feliu de flamura afara de cea nationale maghiara. — Mirare, ca dlu Tisza s'a multiumitu cu atat'a si in spaim'a sa de tricoloru romanescu — mai cu sama vediendu-lu falfaindu pre unu edificiu Mocionianu — n'a ordonatu cá se se intenteze processu de les'a patria facia de domnii Mocioni. — Asiá s'a facutu numai de risulu lumei.

— (Telegrame falsificate si denunciare.) Diariulu „Tageblatt“ din Sibiiu, acestu eminentu diurnalu alu natiunei sasesci, care nu numai prin atitudinea sa de resoluta si neinpacata opositiune facia de poterea de statu actuale, facia de politic'a de sfarimare a lui Tisza, ci si prin portarea sa plina de caracteru facia de interessele altoru natiuni conlocuitorie; acestu diariu, care cu tóte aceste abiá póte se faca natiunei sasesci atata onóre, pre cata rusine i face altu diariu sasescu din Sibiiu, constata in numerulu seu dela 4 Iuliu, ca „Hermannstädter Zeitung“, pre care cu totu dreptulu o numesce „foia umoristica“ insiéla pre naivii sei lectori cu telegrame falisificate in modulu celu mai grosolanu. „Tageblatt“ probéza cu date si fapte, ca „Hermannstädter Zeitung“ croiesce in Sibiiu telegrame originale, scotiendu cate unu pasagiu din articlii, ce aparu cu doue, trei dile mai nainte in alte foi germane si punendu-i datulu din Semlinu séu din altu locu mai aprópe de campulu de resbelu. Inse si acésta falsificatiune o face asiá de imprudentu si necircumspectu, incatu prin reproducerea chiaru si a comeloru si a parenteseloru passagiului furatu din articlii altoru diuarie, se da de golu in modulu celu mai eclatantu. — Inse diariulu „Hermannstädter Zeitung“ mai are inca si alta lature murdara. Elu face guvernului maghiaru si servitie de denunciantu mai multu decatu chiaru „Kelet“ si „Magyar Polgár“ din Clusiu. Asiá d. e. in dilele trecute aflà unu mare defectu in legea de pressa a Ungariei, care nu admitte procederea obiectiva, ce este introdusa in Austri'a facia de asemeni articli de diaria, cari desi nu contienu delicte de pressa, dér sunt totusi asiá scrisi, incatu n'ar trebui se védia lumin'a dilei, pentru ca aréta peccatele institutiuniloru de statu si chiaru si alu legiloru esistenti in colori asiá de viue, incatu prin acést'a discrediteza statulu si poterea suverana. De acésta natura au fostu, dupa parerea acestui diariu denunciatoriu si falsificatoriu, si articlii „Gazetei Transilvaniei“ despre usura camata, facia de cari ar fi trebuitu se se aplice procedur'a obiectiva si se se confisce. — Déca n'ar fi inca diariulu „Tageblatt“, care se mai sustiena demnitatea si onórea natiunei sasesci, atunci dieu ar trebui se deplangemu pe acésta natiune, care cá natiune culta si bogata a ajunsu acolo, incatu organele sale se se degradeze la rolulu de denuntiantiloru, lingusitoriloru si falsificatoriloru. Pre acésta cale nu duce pe poporulu sasu la tient'a dorita, la recastigarea drepturiloru si libertatiloru ce le-au avutu, ci din contra la rusine, ocara si chiaru ruina. Asemeni imbecilitati sunt cei mai espressi fenomeni ai decadintiei, ai lipsei de semtiu de vitalitate.

(Desmintire.) Dlu Dr. Ratiu din Turd'a, adressà diariului „Pesti Napló“ urmatori'a dechiaratiune: „Scirea respandita prin diuarie, ca romanii ar fi tienutu dilele trecute o conferintia in Alba-Juli'a la care asiu fi partecipatu si eu, si acolo s'ar fi consultatu despre cele de facutu in faci'a evenimenteloru orientali, o dechiaru de scornitura si calumnia.“ — .

(Se aduce la cunoscinti'a) abonantiloru diariului „Der Osten“ din Vien'a, ca numerulu din Dominec'a trecuta, 2 Iuliu, alu acestei foi, s'a confiscatu din caus'a a doui articlii, dintre cari unulu tratá despre resultatele diplomatice ale contelui Andrássy, éra celalaltu despre referintiele slaviloru si ale Romaniloru din Austro-Ungari'a facia de resbelulu contra Turciei. — Acést'a este procedur'a obiectiva din Austri'a pre care „Hermannstädter Zeitung“ acésta cotiofana lipsita de tactu, o recomenda a se introduce si aplicá si aici la noi, si anume facia de „Gazeta Transilvaniei.“ (A se vedé varietatea despre telegrame falsificate si denunciare.)

Adunarea generala

a despartiamentului I alu Associatinei transilvane

se va tiené Domineca in 18/30 Iuliu in baseric'a cu hramulu St. Nicolae din preurbiulu Brasiovului, indata dupa seversirea s-tei liturgii.

PROGRAMU:

1. Reportulu notariului despre activitatea sub comitetului;
2. Reportulu cassariului despre starea cassei;
3. Disertatiune istorica despre Romanii din preurbiulu Brasiovului (Schiei);
4. Alegerea comissiuniloru urmatórie: a) pentru cercetarea reportului si a socoteleloru; b) pentru inscrierea membriloru noi; c) pentru proiectarea unui bugetu alu despartiamentului; d) pentru primirea si sondarea propuneriloru;
5. Reportulu comissiuniloru de sub 4;
6. Alegerea subcomitetului nou.

Din siedinti'a subcomitetului cercualu, tienuta in 11 Iuniu 1876.

Ioanu Petricu, directoru. **Dr. Nicolau Popu**, actuariu.

Mai nou.

Astadi in 8 Iuliu va intempiná M. Sa imperatorele Austriei pe Alessandru imperatorele Russiei la Reichstadt, unde voru prandi impreuna si apoi la 3 óre se voru desparti, pentruca imperatorele rusescu va plecá catra Petrupole, cu acésta ocasiune se voru intelni si cancelarii imperiali Andrássy si Gorciacoffu. — Diplomati'a nóstra face tóte ce póte, numai cá se nu cada in disgrati'a domniloru din Petrupole, inse nu credemu se-i ajute ceva.

Sciri electrice.

Semlinu in 6 Iuliu. Turcii navalira asupra unui corpu de vigilie serbescu aprópe de fluviulu Timocu. Se escà apoi o lupta, care durà 4 óre si se fini cu respingerea turciloru, cari avura o perdere de 80 insi. Unu despartiementu alu divisiunei dela Drina sub conducerea lui Vlaicoviciu avù eri o lupta sangerósa dela 7—12 óre din nópte. Serbii invinsera pre totindenea.

Belgradu 6 Iuliu. Astadi inainte de amediadi ocupara serbii cetatea Bielin'a. — Unu asaltu alu turciloru asupra cetatii Zaiciar fu respinsu. Perderile turciloru sunt mari. — Cernaieffu inaintéza spre Pirot. — Unu vaporu austriacu, care veniá dela Turnu-Severinu spre Orsiov'a, fu silitu a se reintórce, pentru ca serbii puscara asupra lui. Consululu generalu austriacu a cerutu satisfactiune dela guvernulu serbescu.

Pretiurile piacei

in 7 Juliu 1876.

Mesura	Speciea fructeloru		Pretiulu fl.	Pretiulu cr.
Hectolitre	Granu	fruntea	7	94
		midiulociu	7	40
		de diosu	6	53
	Mestecatu		6	20
	Secara	fromósa	5	—
		de midiulocu	4	90
	Ordiulu	frumosu	4	35
		de midiulocu	4	24
	Ovesulu	frumosu	3	5
		de midiulocu	2	94
	Porumbulu		4	46
	Meiu		4	13
	Hrisca		—	—
	Mazerea		—	—
	Lintea		—	—
	Faseolea		4	2
	Sementia de inu		14	13
	Cartofi		—	—
1 Chilo	Carne de vita		—	36
	„ de rimatoriu		—	48
	„ de berbece		—	28
100 Chilo	Seu de vita prospetu		30	—
	„ „ „ topitu		—	—

Cursurile

la bursa in 7 Juliu 1876 stá asia:

Galbini imperatesci — —	6 fl. 21	cr. v. a.
Napoleoni — — —	10 „ 45	„ „
Augsburg — — —	102 „ 50	„ „
Londonu — — —	132 „ 15	„ „
Imprumutulu nationalu —	68 „ 20	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	64 „ 70	„ „
Obligatiunile rurale ungare	72 „ 25	„ „
„ „ temesiane	71 „ —	„ „
„ „ transilvane	71 „ —	„ „
„ „ croato-slav.	— „ —	„ „
Actiunile bancei — —	891 „ —	„ „
„ creditului — —	144 „ 30	„ „

Conventiunea si annexele sale.

TARIFU B.

Drepturi la intrare in Romani'a.

Nr. curentu	Numirea articuleloru	Unitati asupra carora se implinescu drepturile	Tax'a drepturiloru la importatie	Tar'a la suta din greutatea bruta [1])
1	**Zaharu:**		franci	
	a) Rafinatu, capatini séu pisatu; candelu; zaharu de fructe si zaharu topitu	100 K. N.	20	12 in ladi si in butóie.
	b) Zaharu brutu si casonadu (in faina)	„	12	4 in saci séu in baloturi.
	c) Siropuri si melase	„	6	
2	**Bere:**			
	a) In butelii si ulcioare	„	15	20 in ladi 25 in butóie duble.
	b) In butóie	„	$8^1/_2$	15 in butóie simple.
3	**Spirtuóse destilate de tot-feliulu,** precum: rachiuri, alcooluri, rumu, arracu, esentia de punciu, licoruri si alte spirtóse cu zaharu séu fara zaharu	„	25	20 in ladi, 25 in butóie d., 15 in b. simpl.
4	**Ceara:**			
	a) Bruta, alba séu galbena de ori-ce feliu	„	43	12 in ladi si butoie.
	b) Lucrata, alba séu galbena, precum: luminari, figuri, flori séu alte preparatiuni de ori-ce feliu	„	55	
5	**Luminari de stearinu si de spermantietu** de ori-ce feliu	„	25	
6	**Sapunuri** de ori-ce feliu, afara de sapunurile de parfumerie	„	15	
7	**Charthia si papetarii:**			
	a) Ordinarie, adica: charthii vinete séu altele de ambalagiu, simple séu smolite, cartóne ordinarie, charthia de sticla, charthia de lustru si alte similare	„	8	16 in ladi si 6 in baloturi.
	b) Charthia fara numire speciala	„	19	
	c) Charthii zugravite de ori-ce feliu	„	40	
	d) Charthii de luxu adeca charthii poleite séu argintuite, charthii cu ornamente in reliefu séu taiate, charthii de scrisori, cu monograme séu desenuri si plicuri corespundietóre, charthia de Chin'a; precum si obiecte de charthia simpla, séu combinata cu alte materii afara de metaluri pretióse, de pietre fine si semi-fine, de margeanu adeveratu, de margaritare fine de chilibariu, de jaisu si de sidefu	„	60	16 in ladi si 6 in baloturi.
8	**Tieseturi de lana:**			
	a) Ordinarie, adica: pàturi de rondu cu peru lungu (paturi, tioluri) postavuri, aba si dimie, postavu brutu, covóre de lana de totu-felulu, cu bucat'a séu cu metru	„	30	15 in ladi si 6 in baloturi.
	b) Postavuri si alte tiesaturi analoge cu postavurile neimprimate, precum si flanele de orce feliu, albe séu colorate	„	58	
	c) Ori-ce alte tiesaturi de lana nearetate mai susu la literile **a** si **b** afara de sialuri si de dantele; asemene ori-ce articule de pasmanterie, nasturarie si panglicarie de lana	„	90	
	d) Articule de bonetarie de lana, de ori-ce feliu, chiaru garnite cu alte tiesaturi	„	150	
	e) Pâsle de ori-ce feliu, precum si urmatóriele articule de pâsla: talpi, siosioni cu séu fara talpi si palarii de pâsla gróse pentru trebuinti'a tiaraniloru si soldatiloru	„	25	
9	**Tiesaturi de bumbacu:**			
	a) Ordinarie, precum: neinalbite, nespalate, nevapsite, nelucrate, nefasonate, festili impletite, resiluri, fileuri si brauri	„	20	15 in ladi si 6 in baloturi.
	b) Semi-fine, precum: lucrate, spalate, vapsite (afara de cele imprimate) fasonate séu nu	„	25	
	c) Fine, precum: imprimate, tiesaturi cu chenauri	„	45	
	d) Extr'a-fine, precum: tulu englesu, bobinete, muselina, linonu gazu si alte tiesaturi usióre, afara de dantele	„	90	
	e) Articule de pasmanterie si de panglicarie	„	80	
	f) Articule de bonetarie de bumbacu, de ori-ce feliu, chiaru garnite cu alte tiesaturi	„	150	
10	**Pelarie (piei argasite) si lucruri de piele:**			
	a) Pelarie ordinaria neavendu numire speciala	100 K. B.	40	16 in ladi, 12 in panere, 6 in baloturi.
	b) Pelarie fina, precum vapsite, afara de pelea care este numai inegrita, batute, lustruite, aurite séu argintuite, precum si piei argasite si tabacite, piei de manusi, piele marochinu, saftianu piei dise de castoru etc.	„	70	
	c) Lucruri de piele ordinaria, precum: lucruri de cismariu, de sielariu, de hamurariu, de giamantanariu, de piele ordinaria, chiaru combinate cu alte materii, afara de cele enumerata la Nr. 7 d)	100 K. N.	45	16 in ladi, 12 in panere, 7 in baloturi.
	d) Lucruri de piele fina (afara de manusi), adica cele enumerate mai susu la liter'a **c**, chiaru combinate cu alte materii, afara de cele aratate la Nr. 7 d)	„	90	
11	**Obiecte de cauciucu** [2]):			
	a) Ordinarie, precum: articule de cauciucu fara lustru, nevapsite, nespalate chiaru combinate cu alte materii, afara de cele aratate la Nr. 7 d)	„	45	Tar'a acelasi cá la Nr. 10.
	b) Fine, precum: articule de cauciucu cu lustru, vapsitu, stampatu, chiaru combinate cu alte materii afara de cele aretate la Nr. 7 d)	„	90	
12	**Obiecte de lemnu:**			
	a) Cu totulu ordinarie, precum: lucrari de dogariu, de timplariu, de strungariu, gróse, brute, lucrari de caretasi si alte obiecte de lemnu cioplite si taiate simplu, obiecte de cosiuri de unele ordinarie, tóte aceste articule nici vapsite, nici lustruite, nici poleite, nici combinate cu alte materii	100 K. B.	2	
	b) Ordinarie, precum: lemne taiate subtiri, parcheturi nemarchetate; pluta in placa, foi, talpa si dopuri, tóte aceste articule brute	„	5	
	c) Fine, precum: scule de menagiu (mobile), parchete marchetate, precum si tóte acele articule aretate mai susu la literile **a** si **b**, vapsite, lustruite si poleite, chiaru combinate cu metaluri comune, cu piele ordinaria, cu trestie, cu trestie de mare si alte materii fibróse vegetale	100 K. N.	9	16 in ladi si in butóie, 9 in baloturi.
	d) Extr'a-fine, precum: lucruri de lemnu marchetate, incrustate, sculptate; lucrari fine de strungariu si de cosiariu, de lemnu poleitu, horloges de la Forêt Noire, lemnu de marchetarie, si in genere, tóte articulele nearatate mai susu la literile **a**, **b** si **c**, chiaru combinate cu alte materii, afara de cele indicate la Nr. 7 d), in fine mobile umplute, imbracate séu nu	„	50	
13	**Sticle:**			
	a) Turnata, fara lustru, gravata, sculptata, fasonata, masiva; tóte aceste obiecte, necolorate netaiate	„	20	30 in ladi si in butóie, 20 in panere si in diumetate de ladi.
	b) Taiate, colorate, vapsite, aurite, argintate; sticle de policandru	„	50	
14	**Ape minerale** naturale si faptice, in butelii si urcióre	100 K. B.	1	
15	**Instrumente:**			
	a) Clavire, piane si pianine	valóre	6%	
	b) Ori-ce alte instrumente de musica	„	5%	
	c) Instrumente de astronomie, de chirurgie, de optica (afara de lunete montate, binocluri si lornete de teatru), de matematici, de fisica si de chimia (pentru laboratorii)	100 K.	scutite	
16	**Colori preparate,** lichide séu solide, in prafu, in tablitie, in basici, in coji de scoici, in flacóne séu in cutii cu séu fara accesoriile loru	100 K. B.	60	

[1]) Pentru marfurile cari, conformu presentului tarifu nu suntu pasibile de catu de unu dreptu maximu de 7 lei si 50 bani, pentru suta de chilograme, precum si pentru acelea, cari n'au nici o indicatiune de dare, drepturile voru fi percepute pe brutu.

[2]) Articulele de guta-perka suntu supuse regimelui celoru de cauciucu.

(Urméza Tarifu C, etc.)

Redactoru respundietoriu si Editoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparíulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.